

Fyrimunir og vansar

Skulu handlar veita viðskiftafólkunum góða tænastu, so er neyðugt at taka ímóti gjaldskortum, men tað er ikki ókeypis.

Fyri handlar er galdandi, at tað kostar 448 krónur, plus mvg, at útvega ein so-nævnda kortsleðu, umframt at handilin skal útvega sær notublokkar og brævbjálvar og frímerki, og senda noturnar til PBS í Danmark, sum síðani sendir handlinum pening-in.

Handlar kunnu eisini keypa sær ein kortterminal, sum kostar umleið 4.000-5.000 krónur, umframt eitt árligt gjald, sum er 1.524 krónur. Terminalar brúka telefonnetið, og tað umleið 76 oyru fyri hvørja avgreiðslu.

Fyri FR-kort er galdandi, at tað kostar ikki viðskiftafólki eyka, men útvega fólk sær FR-Visa kort, so verður gildið 150 krónur árliga fyri at nýta hetta kortið.

Í fjør vóru 580.000 avgreiðslur við kortsleðu og 540.000 avgreiðslur um terminal. Í dag er lutfalsliga talið av terminalum 55% og av kortsleðum 45%, av tí at nógvir handlar hava fingið terminalar.

Um vit siga, at hvør avgreiðsla er 300 krónur, so er talan um einar 300 mio. krónur, sum um PBS (Pengeinstitutteternes Betalingsservice) hava verið í Danmark, áðrenn peningurin varð bókaður á hand-

ilskonti í Føroyum.

Útgerðin broytist alla tíðina. Neyvan hava handilsfólk útvegað sær terminalar, áðrenn nýggj útgerð er í boðið.

Í løtuni verða Dan-kort-terminalar royndarkoyrd í Føroyum. Ein stendur á Shellstøðini við Ringvegin og hin á Frælsinum í Havn.

Dankort-terminalurin er nýggjasta útgerð á økinum. Við hesum kunnu viðskiftafólk upplýsa loynitalið, og hervið gerst avgreiðslan nóg styttri.

Tá tað kostar umleið 76 oyru við vanligum terminali, kostar tað umleið 20 oyru við Dankort-terminalinum. Hinvegin, so kosta Dan-kortterminalar frá umleið 7-13.000 krónur.

Ivan Simonsen, marknaðarleiarar á Telefonverkinum, sigur við Sosialin, at stovnurin ikki hevur útgreinað, hvussu stór inn-tøkan hjá Telefonverkinum stavar frá terminal-unum.

Seinast í august verður møguligt at keypa Dan-kort-terminalar frá Telefonverkinum.

Mannagongdin verður helst, at fyrstokan Point Service, sum selur terminalar, framveitir selur útgerðina, meðan Telefon-verkið yvirtekur tænastu og viðlíkahald, eins og er galdandi í Danmark.

Finnbjørg Skaale, leiðari í JJ-Harratoy:

Terminalur ov tíðarkrevjandi

Í JJ-Harratoy hava tey áður nýtt kortsleðuna, tá folk ynsktu at gjalda við FR-korti ella øðrum gjaldskorti.

Finnbjørg Skaale sigur, at síðani tey fingur teleterminal fyri einum mánað síðan, hevur tað als ikki riggað:

- Alt ov nógv tíð fer við at biða eftir telesambandinum, og um tú av misgá-um kemur til at gera onkran feil, so skalt tú trýsta sjei ymsa staðni, fyri at fáa rætt-að feilinn.

- Harnæst er ómøguligt at fáa samband, tá vit um seks tíðina á kvøldi skulu gera kassan upp. Av tí at terminalurin skal avroknað hvønn dag, um tú hevur brúkt hann, so noyðist tú at biða til samband er.

- Mær dámdi betur at nýta kortsleðuna, men av tí at vit nú skulu keypa serligar notur og brævbjálvar, umframt frímerki, so loysir tað seg ikki.

Fyri tað fyrsta skulu vit samla nakrar notur saman, harnæst skulu vit biða í nakrar dagar, áðrenn vit fáa peningin, so tað er heldur

eingin loysn, sigur Finn-bjørg Skaale, sum vísir á, at ógvuliga nógv fólk brúka FR-kort, og at tað tí einki annað er at gera, enn at taka ímóti gjaldskortunum.

Virkar ov seint Johnny Priess, leiðari í Miklagarði:

- Vit hava einki ímóti at fólk brúka gjaldskort í Miklagarði, men bert eru vit harnær um, at teleterminalarnir virka so seint.

Nógv fólk brúka FR-kort ella annað gjaldskort, og tað er fyrri sovið ein góð skipan, nú vit helst skulu hava eitt peningaleyst samfelag, men sum sagt - tað gongur ov seint við kassarnar, sigur Johnny Priess.

Spurður, um Miklagarður fór at útvega sær nýggjar Dan-kortterminalar, tá hesir koma á marknaðin í Føroy-um seinast í august, sigur leiðarin í Miklagarði, at stóða er ikki tikið til tað enn.

- Eg veit at trupulleikar eru hjá fólkum at minnast pin-koduna. Av tí at Dankort-

Tað kostar at brúka gjaldskort

Umleið 14.000 gjaldskort eru í nýtslu í Føroyum, og tey eru kostnaðarkrevjandi - bæði fyri brúkarar og handilsfólk, men peningastovnarnir sleppa sær undan at veita viðskiftafólkunum tænastu

terminalurin krevur, at fólk duga hetta loyndartalið, veit eg ikki, um Miklagarður fær nýggjar terminalar, sigur Johnny Priess.

Snild uppfinning

Kári Skála, leiðari í Skálabúðini:

- Teleterminalurin er ógvuliga snild uppfinning, tí peningurin verður fluttur bein-avegin.

- Eisini er terminalurin tryggur enn kortsleðan, tí um einki er á kontoini, so verður kortið sperrað.

- Eg haldi at teletermi-nalurin riggar væl, hóast tað kann verða eitt sindur drúgv-t at biða av og á. Tað kemur kortini ikki so ofta fyrri, sigur Kári Skála.

Í Skálabúðini gjalda nøk-ur við FR-korti. Tey flestu

gjalda kortini kontant, ella við kekk.

- Bert er spell at peningastovnarnir ikki kunnu veita okkum tænastu, eitt nú við at umsita gjaldskort-skipa-nina fyri okkum. Tað gekk væl at nýta sleðu, men tá vit nú sjálvi skulu senda noturnar niður, ganga nakrir dagar, áðrenn vit fáa pen-ingin. Er so onkur feilur í ella skriftin er ólesilig, so fáa vit noturnar retur, og tað er keðiligt.

Annars hava peningastovnarnir sagt, at PBS kravdi at sleppa at umsita kortskipanina, men tað er als ikki so. Banki og Spari-kassi eru vælkomnir at veita viðskiftafólkunum hesa tænastu. Tað er bert mós, tá bankin sigur, at PBS hevur kravt at sleppa at umsita skipanina, sigur Kári Skála.

Skeivt at vit skulu tvingast at gera iløgur

- Vit handilsfólk seta pening í bankan hvønn dag, og tað er ikki ov nógv kravt, um peningastovnarnir gjørdi okkurt fyri okkum

Elsba Hardley, leiðari í Níggjuogtjúgu:

Í fyrstuni vóru trupulleikar at fáa peningin, av tí at PBS í Danmark hevði undir-mett týðningin av at yvir-taka umsitingina av kort-skipanini.

* Nú ganga einir tveir - trígir dagar til vit hava peningin, og tað kunnu vit góðtaka, sigur Elspa Hardley.

Spurð um munin at nýta

kortsleðu ella teleterminal, sigur Elspa Hardley, at henni dámar betur at nýta sleðu, men at tað eisini eru útreiðslur av tí. T.d. skulu vit nú keypa serligar notu-blokkar og brævbjálva. Tað kostar 100 krónur fyri 50 stk, umframt skulu vit gjalda 4.50 kr. í porto. Tað er eisini ein útreiðsla, sum ikki var áður.

- Vit hava fingið í boði at keypa ein terminal fyri 5.000 krónur, plus mvg, umframt útreiðslu av tele-fonini í hesum sambandi. Nú frættist, at nýggur ter-minalur kemur í heyst, so vit vilja heldur biða.

- Vit hava ongur trupul-leikar havt við at nýta kort-sleðuna. Tað er hinvegin ein trupulleiki at vit skulu tvingast at gera fløgur, og at peningastovnarnir ikki veita okkum nakra tænastu.

- Vit seta pening í bankan hvønn dag, og tað er ikki ov nógv kravt, um hann gjørdi okkurt fyri okkum, eitt nú umsitið kortskipa-nina, sigur Elspa Hardley.

Elsba Hardley, leiðari í mótahandlinum Níggjuogtjúgu